

Ieteikumi

Ieteikumi 1/2025 par *WADA* 2027. gada Pasaules antidopinga kodeksu

Pieņemti 2025. gada 11. februārī

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Kopsavilkums

Eiropas Komisija (Izglītības, jaunatnes, sporta un kultūras ģenerāldirektorāts) 2024. gada 2. oktobra vēstulē¹ lūdza EDAK saskaņā ar VDAR 70. panta 1. punkta e) apakšpunktu izskatīt Pasaules antidopinga kodeksa (turpmāk "Kodekss") un to papildinošo starptautisko standartu (turpmāk "standarti") aktuālo atjauninājumu, lai novērtētu to atbilstību VDAR. Pasaules Antidopinga aģentūra (turpmāk "WADA") 2023. gadā sāka Kodeksa un tā standartu pārskatīšanu, kas jāpabeidz līdz 2025. gada decembrim, un jaunā redakcija stāsies spēkā 2027. gada janvārī. Kodeksa mērķis ir starptautiskā mērogā saskaņot antidopinga politiku, noteikumus un regulējumu, un to papildina astoņi starptautiskie standarti konsekvences veicināšanai starp antidopinga programmām, kuras galvenokārt īsteno ar valstu antidopinga organizāciju (turpmāk "(V)ADO") starpniecību. Astoņi starptautiskie standarti attiecas uz šādiem aspektiem: datu aizsardzība, izglītība, informācijas vākšana un izmeklēšana, laboratorijas, rezultātu pārvaldība, pārbaudes, izņēmumi attiecībā uz terapeitisku lietošanu un atbilstība.

EDAK un tās priekštece – 29. panta darba grupa (turpmāk "29. panta darba grupa") – laika gaitā ir rūpīgi sekojušas līdzi WADA darbībai, pārskatot Kodeksa iepriekšējo redakciju un ar to saistītos standartus. 29. panta darba grupa 2008.² un 2009. gadā³ pieņēma divus atzinumus par atsevišķiem Kodeksa noteikumiem un tā starptautiskajiem standartiem. Pēc tam 2013. gadā 29. panta darba grupa nosūtīja WADA vēstuli⁴, izklāstot vairākus novērojumus un bažas par šo dokumentu atjauninājumu. Visbeidzot, EDAK 2019. gadā ES Padomes prezidentūrai adresētā vēstulē⁵ sniedza piezīmes par Kodeksa un tā standartu pārskatīšanas procesu (kas tobrīd vēl turpinājās).

EDAK atgādina, ka Kodeksa noteikumus un tā standartus dalībvalstis ir transponējušas savās tiesību sistēmās saskaņā ar savu attiecīgo valsts sporta nozares struktūru un organizāciju. Dalībvalstīm, kas parakstījušas UNESCO 2005. gada Starptautisko antidopinga konvenciju un Eiropas Padomes Antidopinga konvenciju, ir jāpilda saistības, kas izriet no šo konvenciju ratifikācijas.

¹ Eiropas Komisija, pieprasījums izskatīt pārskatītā Pasaules antidopinga kodeksa projektu un attiecīgos standartus saistībā ar datu aizsardzību (atsauce Ares (2024)7027092 – 03/10/2024).

² 29. panta darba grupa, Atzinums 3/2008 par Pasaules Antidopinga kodeksa starptautiskā privātuma aizsardzības standarta projektu, kas pieņemts 2008. gada 1. augustā (WP 156).

³ 29. panta darba grupa, Atzinums 4/2009 par Pasaules Antidopinga aģentūras (WADA) Starptautisko privātuma un personas datu aizsardzības standartu, saistītajiem WADA kodeksa noteikumiem un citiem privātuma jautājumiem saistībā ar WADA un (valstu) antidopinga organizāciju cīņu pret dopingu sportā, kas pieņemts 2009. gada 6. aprīlī (WP 162).

⁴ 29. panta darba grupas priekšsēdētāja 2013. gada 5. marta vēstule WADA un tās pielikums (atsauce Ares (2013)289160 – 05/03/2013).

⁵ EDAK priekšsēdētājas 2019. gada 9. oktobra vēstule ES Padomes prezidentūrai (atsauce: OUT2019–0035).

Kā paskaidrots ģenerālvokāta secinājumos lietā C-115/22⁶, lai gan Kodekss ir privāttiesisks juridisks instruments, tā efektivitāti nodrošina UNESCO 2005. gada Starptautiskā antidopinga konvencija. Saskaņā ar tās 4. pantu Kodeksa noteikumi nav Konvencijas neatņemama sastāvdaļa un tiem nav tiešas iedarbības valsts tiesību aktos. Tomēr ar to pašu noteikumu dalībvalstis, kas ir Konvencijas puses, ir apņēmušās ievērot Kodeksa principus. Šī apņemšanās dalībvalstu tiesību sistēmās ir transponēta dažādos veidos, jo, kā norādīts 2017. gada pētījumā, kas veikts Eiropas Komisijas uzdevumā⁷, Kodekss dažās dalībvalstīs ir juridiski saistošs, bet citās nav.

Jebkurā gadījumā EDAK atgādina, ka tad, ja dalībvalstis pieņem valsts antidopinga pasākumus, kas ietver tiesību aktus, regulējumu, politiku vai administratīvo praksi, pamatojoties uz Kodeksa principiem, tām ir jānodrošina, ka šie pasākumi atbilst EEZ tiesību aktiem, tostarp VDAR. Tāpēc, ja Kodeksa noteikumi un tā starptautiskie standarti neatbilst VDAR, dalībvalstis nevar tos transponēt valsts antidopinga pasākumos, nepārkāpjot savus pienākumus, kas paredzēti ES/EEZ tiesību aktos, un tādējādi negatīvi ietekmējot fizisko personu personas datu aizsardzības līmeni EEZ⁸.

Turklāt antidopinga programmas galvenokārt īsteno (V)ADO, kas ir Kodeksa parakstītājas. (V)ADO ir jāpiemēro antidopinga pasākumi, ko dalībvalstis nosaka atbilstoši savām saistībām saskaņā ar Starptautisko antidopinga konvenciju un reaģējot uz to, kādu rīcību sagaida WADA. Šajā sakarā EDAK uzsver, ka, īstenojot valsts antidopinga pasākumus, (V)ADO kā pārziņi ir atbildīgi par personas datu apstrādi saskaņā ar VDAR un, kā administratīvās iestādes⁹ attiecīgi nedrīkst piemērot minētos valsts antidopinga noteikumus, ciktāl tie var būt pretrunā VDAR noteikumiem, kuriem ir tieša iedarbība¹⁰. Tāpēc dalībvalstīm, īstenojot valsts antidopinga tiesību aktus, regulējumu, politiku vai administratīvo praksi, būtu rūpīgi jāizvērtē, vai Kodeksa noteikumi un tā starptautiskie standarti, kas saistīti ar personas datu apstrādi, ir saderīgi ar VDAR, lai izvairītos arī no iespējamām EEZ tiesību aktu pārkāpumiem, ko varētu izdarīt (V)ADO, un no kompetento datu aizsardzības iestāžu pakļaušanas korektīviem pasākumiem un sankcijām.

Savos ieteikumos EDAK Eiropas Komisijai pauž zināmas bažas attiecībā uz galvenajiem aspektiem pašreizējā Kodeksa un tā standartu pārskatīšanā, kas neatbilst VDAR, tādējādi negatīvi ietekmējot dalībvalstu pienākumu nodrošināt konsekventu un augstu fizisko personu

⁶ Sk. ģenerālvokātes Čapetas secinājumus, kas 2023. gada 14. septembrī sniegti lietā C-115/22, ECLI:EU:C:2023:676, 5. punktu.

⁷ *Anti-Doping & Data Protection. An evaluation of the anti-doping laws and practices in the EU Member States in light of the General Data Protection Regulation*, Eiropas Komisijas uzdevumā Tilburgas Universitātes Tilburgas Tiesību, tehnoloģiju un sabiedrības institūta un *Spark Legal* veikts pētījums, Luksemburga, 2017.

⁸ Šajā sakarā sk. Eiropas Savienības Tiesas 2008. gada 3. septembra sprieduma apvienotajās lietās C-402/05 P un C-415/05 P *Al Barakaat*, ECLI:EU:C:2008:461, 281.–285. punktu.

⁹ Saskaņā ar 8. zemsvītras piezīmē minēto 2017. gada pētījumu, kas veikts Eiropas Komisijas uzdevumā, lielākā daļa V(ADO) ir publiskas struktūras, kas parasti izveidotas ar likumu vai valdības līmenī.

¹⁰ Visbeidzot un *mutatis mutandis* sk. Tiesas 2024. gada 7. maija sprieduma *NADA* u. c., C-115/22, ECLI:EU:C:2024:384, 55. punktu.

tiesību un brīvību aizsardzības līmeni EEZ, jo īpaši attiecībā uz viņu tiesībām uz privātumu un personas datu aizsardzību. EDAK koncentrēsies uz svarīgākajiem jautājumiem un jaunajām koncepcijām, ko WADA ir ieviesusi Starptautiskajā datu aizsardzības standartā (turpmāk "SDAS"), kā minēts Eiropas Komisijas pieprasījumā, un atsauksies uz savu 2019. gada vēstuli par aspektiem, kas saistīti ar tās iepriekšējiem konstatējumiem. Pat ja visi attiecīgie noteikumi citos Kodeksu papildinošajos standartos nav minēti, tie būtu jāuzskata par tādiem, kas minēti šajos ieteikumos, jo uz tiem joprojām var attiekties EDAK piezīmes.

EDAK atzinīgi vērtē izmaiņas un progresu, kas panākts Kodeksā un tā starptautiskajos standartos, norādot, ka daži no EDAK 2019. gada 9. oktobra vēstulē minētajiem jautājumiem ir sekmīgi atrisināti, piemēram, stingrāka termiņa noteikšana paziņošanai par drošības pārkāpumiem un prasība pirms apstrādes veikt novērtējumu par ietekmi uz datu aizsardzību, ņemot vērā jaunieviesto integrētas privātuma aizsardzības principu¹¹.

EDAK atzinīgi vērtē Starptautisko informācijas vākšanas un izmeklēšanas standartu (turpmāk "SIVIS") iekļaušanu vispārējos WADA standartos, jo personas datu apstrāde izmeklēšanas nolūkos ir viena no (V)ADO pamatdarbībām.

Tomēr EDAK norāda, ka, pārskatot Kodeksu un tā standartus, diemžēl nav ņemti vērā daži svarīgi jautājumi. Jo īpaši EDAK joprojām pauž šaubas par SDAS paredzētās piekrišanas juridiskā pamata atbilstību VDAR, jo saskaņā ar VDAR 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu, 6. panta 1. punkta a) apakšpunktu, 7. pantu un 9. panta 2. punkta a) apakšpunktu piekrišana ir jāsniedz brīvi un var uzskatīt, ka atteikums sniegt piekrišanu vai tās atsaukšana datu subjektam rada nelabvēlīgu vai negatīvu iznākumu.

Turklāt EDAK norāda, ka konkrētu apstrādes darbību nolūki joprojām ir neskaidri. VDAR 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētais nolūka ierobežojuma princips prasa, lai personas dati tiktu apstrādāti tikai konkrētos, skaidros un legītimos nolūkos. No tā izriet, ka attiecīgajiem personas datu glabāšanas periodiem nav skaidra pamatojuma.

EDAK norāda, ka WADA un (V)ADO loma attiecībā uz datu apstrādes darbībām, jo īpaši Antidopinga administrācijas un pārvaldības sistēmas (turpmāk "ADAMS") datubāzē, joprojām ir neskaidra. Tas ietekmē ne tikai to, kā tiek uzticēti un pārvaldīti datu aizsardzības pienākumi, bet ietekmē arī pārredzamību, pārskatatbildību un datu subjektu spēju efektīvi īstenot savas tiesības.

Turklāt būtu skaidri jānorāda, ka Kodekss ir juridiski saistošs tām struktūrām, kuras to ir parakstījušas. Turklāt paraugu un personas datu, tostarp veselības datu, atkalizmantošanai būtu jāpiemēro atbilstoši aizsardzības pasākumi, lai aizsargātu datu subjektu tiesības un brīvības. Precīzāk jānosaka arī bioloģisko paraugu analīzes nolūki.

¹¹ Skatīt SDAS 5.1. un 10.4. iedaļu.

Aizsardzības pasākumiem, kas paredzēti visai datu apstrādei saskaņā ar Kodeksu, vajadzētu būt līdzvērtīgiem standartam, ko nosaka tiesības uz datu aizsardzību saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 8. pantu un VDAR. Lai gan EDAK saprot, ka Kodekss attiecas uz starptautiskajām datu plūsmām, piemērojamajiem valstu noteikumiem, kas nodrošina zemāku datu aizsardzības līmeni, nevajadzētu apdraudēt Kodeksā un standartos paredzētos aizsardzības pasākumus.

EDAK aicina Eiropas Komisiju mudināt *WADA* ņemt vērā EDAK atsauksmes, lai padarītu Kodeksu par globālu datu apstrādes standartu, ievērojot visu attiecīgo personu pamattiesību un brīvību visaugstāko aizsardzības līmeni.

Satura rādītājs

1. Kodeksa darbības joma un juridiski saistošais raksturs	7
2. Datu pārziņa un apstrādātāja uzdevumu un pienākumu precizēšana	8
3. Atbilstoša juridiskā pamata noteikšana	9
4. Datu apstrādes konkrētos, skaidros un leģitīmos nolūkos nodrošināšana	10
5. Papildu aizsardzības pasākumu pieprasīšana, kopīgojot personas datus ar trešām personām	13
6. Antidopinga noteikumu pārkāpumu publiskošana	14
7. Konkrētu glabāšanas periodu noteikšana, kas nepārsniedz to, kas nepieciešams katram nolūkam	15
8. Turpmāku norādījumu sniegšana, lai uzlabotu integrētas datu aizsardzības principa īstenošanu organizācijās	17
10. Tās personas, kas iecelta par atbildīgo par visu piemērojamo privātuma un datu aizsardzības tiesību aktu ievērošanu, lomas precizēšana.....	18
11. Datu subjektu tiesību efektivitātes nodrošināšana	19

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija

Ņemot vērā 70. panta 1. punkta e) apakšpunktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 27. aprīļa Regulā (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (turpmāk "VDAR"),

ņemot vērā EEZ līgumu un jo īpaši tā XI pielikumu un 37. protokolu, kas grozīts ar EEZ Apvienotās komitejas 2018. gada 6. jūlija Lēmumu Nr. 154/2018¹²,

ņemot vērā Reglamenta 12. un 22. punktu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO IETEIKUMU.

1. Kodeksa darbības joma un juridiski saistošais raksturs

1. EDAK uzskata, ka joprojām ir spēkā bažas, kas paustas tās 2019. gada vēstulē par Kodeksa darbības jomu, jo īpaši attiecībā uz (V)ADO rīcības brīvību paplašināt antidopinga noteikumu piemērojamību, attiecinot tos arī uz amatiersportistiem, tādējādi iekļaujot tos Kodeksa darbības jomā¹³. Šajā sakarā EDAK atkārtoti uzsver, ka, ņemot vērā proporcionalitātes, nepieciešamības un datu minimizēšanas principus, Kodeksa un tā starptautisko standartu darbības jomas paplašināšana, attiecinot to arī uz amatiersportistiem (t. i., tiem, kas iesaistās atpūtas sporta aktivitātēs, bet ne oficiālās sacensībās), radītu nesamērīgu iejaukšanos attiecīgo personu tiesībās uz privātumu un personas datu aizsardzību.
2. Turklāt saskaņā ar 1.0. un 4.0. iedaļu SDAS nosaka tikai "minimālo, kopīgo noteikumu kopumu", kas (V)ADO un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām ir jāievēro, apstrādājot personas datus saskaņā ar Kodeksu. Šajā sakarā SDAS 4.1. iedaļā ir precizēts, ka visām (V)ADO ir jāievēro šis starptautiskais standarts pat tad, ja tā prasības pārsniedz prasības, kas izriet no to piemērojamajiem datu aizsardzības un/vai privātuma tiesību aktiem. SDAS 4.2. iedaļā ir arī precizēts, ka gadījumos, kad uz (V)ADO attiecas datu aizsardzības un privātuma tiesību akti vai citi tiesību akti par personas datu apstrādi, kuros noteiktas prasības, kas pārsniedz no SDAS izrietošās prasības, tām ir jānodrošina, ka to datu apstrāde atbilst šādiem datu aizsardzības un privātuma tiesību aktiem vai piemērojamajiem tiesību aktiem. EDAK atzinīgi vērtē šos noteikumus, jo tie, šķiet, nozīmē, ka gadījumos, kad datu aizsardzības un/vai privātuma tiesību aktu nav vai tie piedāvā salīdzinoši zemāku attiecīgo personu tiesību un brīvību aizsardzības līmeni attiecībā uz viņu personas datiem, šiem aizsardzības pasākumiem būs prioritāte un tie neapdraudēs datu aizsardzības un privātuma tiesību aktu vai citu apstrādi reglamentējošo tiesību aktu, piemēram, VDAR, piemērošanu.

¹² Atsauces uz "dalībvalstīm" šajā dokumentā būtu jāsaprot kā atsauces uz "EEZ dalībvalstīm".

¹³ Sk. EDAK priekšsēdētājas 2019. gada 9. oktobra vēstules ES Padomes prezidentūrai pielikumu (atsauce: OUT2019-0035), 3. lpp.

3. Tomēr EDAK uzsver, ka, šķiet, ne vienmēr ir viegli noteikt, vai SDAS prasības pārsniedz piemērojamo valsts tiesību aktu prasības. Kā minēts iepriekšējā sarakstē, EDAK stingri atbalsta privātuma un personas datu aizsardzības veicināšanu antidopinga darbību kontekstā, kā atspoguļots standartā. Tomēr EDAK vēlas noskaidrot, vai SDAS 4.1. un 4.2. iedaļu būs iespējams piemērot tikai no juridiskā viedokļa, jo īpaši tad, ja SDAS noteikumu īstenošanas rezultātā (V)ADO pārkāptu savus pienākumus, kas izriet no piemērojamajiem tiesību aktiem. Tāpat EDAK apšaubā 4.2. iedaļas efektivitāti, ja no augstāka līmeņa aizsardzības pasākumu piemērošanas, kas paredzēti datu aizsardzības un privātuma tiesību aktos vai citos tiesību aktos, kuri reglamentē personas datu apstrādi, (V)ADO izrietētu sekas, kas Kodeksa un/vai tā starptautisko standartu neievērošanas gadījumā noteiktas Kodeksa 24.1.12. iedaļā. Turklāt, atļaujot dalībvalstīm vai (V)ADO izvēlēties piemērojamo regulējumu, var rasties nevienlīdzīga attieksme pret sportistiem un citām attiecīgajām personām.
4. Turklāt EDAK norāda, ka diemžēl Kodeksā un SDAS ir vairāki izņēmumi no tiesību uz privātumu un datu aizsardzības pasākumiem, kā rezultātā praksē iespējams piemērot zemākus privātuma un datu aizsardzības standartus. Piemēram, attiecībā uz glabāšanas periodiem SDAS 11.4. un 11.5. iedaļa un tā A pielikums, un attiecībā uz nolūka ierobežojuma principu – SDAS 6.2. iedaļa. EDAK iesaka ierobežot jebkādas iespējamās novirzes no SDAS paredzētajiem aizsardzības pasākumiem, ciktāl tas nepieciešams konkrētu un svarīgu sabiedrības interešu mērķu sasniegšanai, un izņēmumu darbības jomu noteikt stingrāk. Tādējādi (V)ADO var izmantot izņēmumus tikai tad, ja tie ir samērīgi ar izvirzīto mērķi attiecībā uz tiesību uz privātumu un datu aizsardzību būtību un nodrošina piemērotus un konkrētus pasākumus, lai aizsargātu attiecīgo personu pamattiesības un intereses.

2. Datu pārziņa un apstrādātāja uzdevumu un pienākumu precizēšana

5. Tāpat, kā EDAK norādīja savā 2019. gada vēstulē¹⁴, un ņemot vērā 29. panta darba grupas otro Atzinumu 4/2009¹⁵, Kodeksa un standartu jaunākajā redakcijā joprojām nav atsauces uz datu pārziņa un datu apstrādātāja lomu konkrētās apstrādes darbībās. Šis jautājums ir būtisks, jo ietekmē to, kā tiek uzticēti un pārvaldīti datu aizsardzības pienākumi, kas ir īpaši svarīgi struktūrām ārpus EEZ, kuras darbojas kā datu pārziņi EEZ, vai tām, kas vāc datus no fiziskām personām, kuras atrodas EEZ¹⁶.
6. EDAK saprot, ka uzskaiti, kas (V)ADO saskaņā ar SDAS 5.2. iedaļu jāveic attiecībā uz datu apstrādi antidopinga darbību nolūkā Kodeksa darbības jomā, varētu uzskatīt par VDAR 30. pantā prasīto apstrādes darbību reģistrēšanas vienkāršotu versiju. Tomēr atšķirībā no VDAR 30. panta 1. punkta b) apakšpunkta, kurā ir prasīta īpaša nolūka dokumentācija,

¹⁴ EDAK priekšsēdētāja 2019. gada 9. oktobra vēstule ES Padomes prezidentūrai (atsauce: OUT2019–0035).

¹⁵ Atzinums 4/2009 par Pasaules Antidopinga aģentūras (WADA) Starptautisko privātuma un personas datu aizsardzības standartu, saistītajiem WADA kodeksa noteikumiem un citiem privātuma jautājumiem saistībā ar WADA un (valsts) antidopinga organizāciju cīņu pret dopingu sportā, kas pieņemts 2009. gada 6. aprīlī (WP 162).

¹⁶ Saskaņā ar VDAR 3. pantu (Teritoriālā darbības joma) regulu piemēro Savienībā esošu datu subjektu personas datu apstrādei, ko veic pārzinis vai apstrādātājs, kurš neveic uzņēmējdarbību Savienībā, ja apstrādes darbības ir saistītas ar viņu uzvedības novērošanu, ciktāl viņu uzvedība notiek Savienībā.

SDAS nosaka, ka ir nepieciešama tikai apstrādes “vispārējā” nolūka dokumentācija, kas attiecīgi var nebūt pietiekami definēta. **Tādēļ EDAK iesaka attiecīgi grozīt SDAS 5.2. iedaļu.**

7. Komentārā par 5.2. iedaļas a) apakšpunktu SDAS ir noteikts, ka (V)ADO ir jāreģistrē savas apstrādes darbības. Turklāt attiecībā uz WADA pārvaldīto ADAMS datubāzi WADA uztur un nodrošina piekļuvi dokumentācijai par datu apstrādi ADAMS datubāzē. Tomēr (V)ADO un WADA konkrētās lomas (t. i., pārziņa, kopīgu pārziņu, apstrādātāja) saistībā ar datubāzi un katru apstrādes darbību tajā nav skaidri definētas.
8. **Nemot vērā iepriekš minēto, EDAK iesaka SDAS iekļaut prasību organizācijām Kodeksa darbības jomas ietvaros noteikt savu lomu, kas atbilst VDAR attiecībā uz katru apstrādes darbību, jo īpaši attiecībā uz ADAMS datubāzi, precizējot, vai tās ir pārzinis, apstrādātājs vai kopīgs pārzinis.**
9. Turklāt ieraksti, kas (V)ADO jāveic saskaņā ar SDAS 5.2. iedaļu, pašlaik neietver visas datu plūsmas, piemēram, iespējamu starptautisku nosūtīšanu. Lai izpildītu VDAR 30. panta 1. punkta a), e) un f) apakšpunkta prasības, ierakstos jānorāda attiecīgie glabāšanas periodi, katras apstrādes darbības pārzinis un informācija par jebkādu iespējamu starptautisku nosūtīšanu. **EDAK iesaka attiecīgi grozīt uzskaiti saskaņā ar SDAS 5.2. iedaļu un nodrošināt, ka tā ietver visas datu apstrādes darbības, tostarp tās, kas var būt paredzētas citos WADA standartos.**

3. Atbilstoša juridiskā pamata noteikšana

10. EDAK ir arī bažas par to, vai dažus apstrādes darbību juridiskos pamatus, kas paredzēti SDAS 7.0. iedaļā, var uzskatīt par atbilstošiem.
11. Pirmkārt, EDAK uzsver, ka SDAS 7.2. iedaļā aprakstīto piekrišanu nevar uzskatīt par “brīvi sniegtu” atbilstoši VDAR 6. panta 1. punkta a) apakšpunktam, 7. pantam un 9. panta 2. punkta a) apakšpunktam, un tāpēc apšaubā, vai (V)ADO šādu piekrišanu var izmantot kā derīgu juridisko pamatu personas datu apstrādei. Piekrišana var būt atbilstošs juridiskais pamats tikai tad, ja datu subjektam tiek dota patiesa izvēle pieņemt vai noraidīt piedāvātos noteikumus, neradot kaitējumu. EDAK norāda, ka saskaņā ar SDAS 7.2. iedaļas a) apakšpunktu personām var rasties negatīvas sekas, ja tās atsakās piekrist savu personas datu apstrādei, kas neatbilst VDAR noteiktajām piekrišanas prasībām. Turklāt EDAK norāda, ka, vienkārši informējot personas par šādām negatīvām sekām, kā ierosināts SDAS 7.2. iedaļas a) apakšpunktā, piekrišana nav uzskatāma par spēkā esošu.
12. Šajā sakarā EDAK uzsver, ka piekrišanai ir jāatbilst vēl citām prasībām papildu tām, kas minētas SDAS, cita starpā nodrošinot, ka datu subjekti var atsaukt savu piekrišanu tikpat vienkārši kā to sniegt. **Tāpēc EDAK iesaka Kodeksā un SDAS izslēgt piekrišanas izmantošanu kā juridisku pamatu, ja vien netiek nodrošināta atbilstība VDAR 7. pantā noteiktajām prasībām.**
13. Otrkārt, EDAK apšaubā nepieciešamību izmantot vitālas intereses kā derīgu juridisko pamatu, kā izklāstīts SDAS 7.1. iedaļā. Vitālo interešu jēdziens tiek interpretēts ļoti šauri,

un saskaņā ar VDAR tam ir ļoti ierobežota darbības joma. To var izmantot tikai ierobežotos un īpašos gadījumos, piemēram, aizsargājot personas dzīvību ārkārtas situācijā. Tāpēc EDAK nav pārliecināta, ka Kodeksa mērķi ietilpst šā juridiskā pamata tvērumā. Personas datus varētu apstrādāt vitālu interešu aizsardzībai tikai ļoti specifiskos apstākļos. Tomēr tas neatbilst vai nesakrīt ar EDAK interpretāciju par SDAS 7.1. iedaļu, kas ir daudz plašāka un attiecas, piemēram, uz datu apstrādi, kas paredzēta Starptautiskajā rezultātu pārvaldības standartā (turpmāk "SRPS"), saskaņā ar kuru medicīniskie konstatējumi jāpaziņo (V)ADO un sportistam.

14. Tāpēc EDAK iesaka pārskatīt visu SDAS 7.1. iedaļu un to, vai "vitālu interešu" aizsargāšanu var izmantot un uzskatīt par derīgu juridisko pamatu visā Kodeksā. Vēl viens risinājums ir ierobežot vitāli svarīgu interešu izmantošanu kā juridisku pamatu, kā noteikts VDAR 46. apsvērumā (t. i., tikai tad, ja apstrādi nevar acīmredzami balstīt uz citu juridisko pamatu).
15. Nemot vērā iepriekš minēto, EDAK uzskata, ka gadījumos, kad piekrišanas juridiskais pamats un vitālas intereses neatbilst VDAR prasībām, (V)ADO būtu jābalstās uz alternatīviem juridiskajiem pamatiem, piemēram, tiem, kas uzskaitīti SDAS 7.1.a iedaļā.

4. Datu apstrādes konkrētos, skaidros un leģitīmos nolūkos nodrošināšana

16. EDAK konstatē, ka SDAS 3.1., 4.1. un 6.1. iedaļā norādītais antidopinga darbību saraksts aptver plašu darbību klāstu, sākot no testēšanas līdz izglītībai, kas minētas kā personas datu apstrādes nolūki.
17. Bažas rada tas, ka SDAS 6.1. iedaļa ir pilnībā mainīta, ierobežojot personas datu apstrādi līdz vienam nolūkam (t. i., cīņai pret dopingu) un nosakot, ka var apstrādāt tikai "būtiskus" un "samērīgus" personas datus. Komentārā par šo iedaļu ir teikts, ka (V)ADO ir jāpārbauda Kodekss un tā standarti, lai noteiktu, kādi personas dati ir vajadzīgi. Tajā arī minēts, ka daudzos gadījumos (V)ADO vācamos personas datus nosaka SDAS.
18. Lai stiprinātu datu aizsardzības pasākumus SDAS, EDAK iesaka skaidri iekļaut papildu principus: pirmkārt, lai (V)ADO personas datus apstrādātu konkrētā, skaidrā un leģitīmā nolūkā un, otrkārt, lai nodrošinātu, ka apstrādājamie personas dati ir adekvāti, atbilstīgi un ietver tikai to, kas ir nepieciešams apstrādes nolūkos. EDAK iesaka iepriekš minēto risināt, pieprasot (V)ADO īstenot tehniskus un organizatoriskus pasākumus, lai nodrošinātu datu minimizēšanu.
19. Lai gan EDAK atzinīgi vērtē iepriekš minētā nolūka ierobežojuma principa formulējumu, tiek norādīts, ka SDAS 6.2. iedaļā, šķiet, ir paplašināts apstrādes darbību tvērums, pārsniedzot Kodeksā aprakstītās darbības, lai "efektīvi iesaistītos cīņā pret dopingu", kas var radīt problēmas ievērot Kodeksā noteiktos datu aizsardzības standartus. EDAK iesaka pārskatīt SDAS 6.2. iedaļu, lai ierobežotu apstrādes nosacījumus ārpus Kodeksā izklāstītajiem apstākļiem, ietverot tikai to, kas ir nepieciešams konkrētam, skaidram un leģitīmam nolūkam. Turklāt EDAK iesaka SDAS 6.2. iedaļā iekļaut prasību veikt datu

aizsardzības riska novērtējumus, kā arī īstenot riska mazināšanas pasākumus kā stingras prasības, kas jāizpilda pirms apstrādes (t. i., “veic”, nevis “var veikt”).

20. Saskaņā ar Kodeksa 6.3. iedaļu bioloģiskos paraugus, analītiskos datus un dopinga kontroles informāciju var turpmāk izmantot antidopinga pētījumiem, kā arī kvalitātes nodrošināšanai, kvalitātes uzlabošanai, metožu pilnveidošanai un izstrādei vai references populāciju noteikšanai. Tomēr, lai gan turpmākai paraugu izmantošanai antidopinga pētījumiem ir vajadzīga sportista piekrišana, tāda nav nepieciešama attiecībā uz paraugu analītisko datu un dopinga kontroles informācijas turpmāku izmantošanu kvalitātes nodrošināšanas un citiem saistītiem mērķiem. Saskaņā ar Kodeksā sniegto definīciju¹⁷ šķiet, ka antidopinga pētījumi ietver dažādus pētījumu veidus, tostarp “zinātnisko izpēti”. Šajā sakarā EDAK atgādina, ka tiek uzskatīts, ka tikai turpmāka apstrāde “zinātniskās pētniecības” nolūkos¹⁸ ir saderīga ar datu vākšanas sākotnējo nolūku, un, ja tas tā ir, noteiktos apstākļos un ar nosacījumu, ka ir ieviestas atbilstošas attiecīgo personu tiesību un brīvību garantijas, kā noteikts VDAR 89. panta 1. punktā, (V)ADO var paļauties uz sākotnējās apstrādes juridisko pamatu¹⁹.
21. Tāpēc EDAK uzsver, ka analītiskos datus vai jebkādus citus personas datus var tālāk apstrādāt antidopinga (nezinātniskai) pētniecībai, kvalitātes nodrošināšanai vai citiem saistītiem saderīgiem²⁰ nolūkiem tikai tad, ja šādas turpmākas apstrādes pamatā ir derīgs juridiskais pamats saskaņā ar VDAR²¹. Turklāt, tā kā šajā kontekstā dominēs veselības datu apstrāde, (V)ADO joprojām ir jāizvērtē, kurš izņēmums no aizlieguma apstrādāt īpašu kategoriju personas datus saskaņā ar VDAR 9. panta 2. punktu var būt piemērojams.
22. Lai gan saskaņā ar Kodeksa 6.3. iedaļu paraugus, analītiskos datus un dopinga kontroles informāciju var turpmāk izmantot antidopinga pētījumiem, kā arī kvalitātes nodrošināšanai un citiem saistītiem nolūkiem, Kodeksa 6.2. pantā ir uzskaitīti daudzi citi nolūki, saistībā ar kuriem “tiek analizēti” paraugi, analītiskie dati un dopinga kontroles informācija, un daži no tiem nav precīzi definēti. EDAK iesaka precīzāk identificēt šos nolūkus, jo īpaši tos, kas attiecas uz “DNS vai genomisko profilēšanu”, kā arī tos, kas iekļauti vārdu savienojumā “jebkurš cits leģitīms nolūks cīņā pret dopingu”. Turklāt EDAK uzsver, ka ģenētiskie dati, kas ietverti bioloģiskajos paraugos, ir īpaši sensitīvi, ņemot vērā ne tikai objektīvo risku, ka paraugu iesniegušie sportisti var tikt identificēti, pat ja viņu identitāte no parauga tiek noņemta, konkrētu ģenētisko profilu unikālā rakstura dēļ²², bet

¹⁷ Skatīt Kodeksa 19.1. un 19.2. iedaļu.

¹⁸ Attiecībā uz jēdzienu “zinātniskā pētniecība” EDAK uzskatīja, ka ““zinātniskā pētniecība” [...] ir pētniecības projekts, kas izveidots saskaņā ar attiecīgajiem ar nozari saistītajiem metodiskajiem un ētikas standartiem, ievērojot labu praksi”. Sk. EDAK 2020. gada 4. maijā pieņemto Pamatnostādņu 05/2020 par piekrišanu saskaņā ar Regulu 2016/679 153. punktu.

¹⁹ Sk. EDAK 2019. gada 23. janvārī izdotā Atzinuma 3/2019 attiecībā uz jautājumiem un atbildēm par mijiedarbību starp Klīnisko pārbaužu regulu (KPR) un Vispārīgo datu aizsardzības regulu (VDAR) 31. punktu.

²⁰ Saskaņā ar VDAR 6. panta 4. punktu.

²¹ VDAR 50. apsvērums.

²² Kā uzsvērts 29. panta darba grupas 2014. gada 10. aprīlī pieņemtajā Atzinumā 05/2014 par anonimizācijas metodēm, WP 216: “Literatūrā jau ir pierādīts, ka, apvienojot publiski pieejamus ģenētiskos resursus (piemēram, ģeoneoloģijas reģistrus, nekrologus, meklētājprogrammu uzrādītos vaicājumu rezultātus) un metadatus par DNS donoriem (nodošanas laiks, donora vecums, dzīvesvieta), var tikt atklāta konkrētu personu identitāte arī tad, ja DNS nodots “anonīmi”.”

arī ņemot vērā, ka šie paraugi satur informāciju, tostarp veselības datus, par personu bioloģiskajiem radiniekiem.

23. Kodeksa 6.3. iedaļā ir arī noteikts, ka paraugus un saistītos analītiskos datus vai dopinga kontroles informāciju, kas tiks izmantota turpmāk, vispirms apstrādā tādā veidā, kas novērš datu izsekošanu līdz konkrētam sportistam. Tomēr tas nenožīmē, ka paraugi un citi personas dati, ko izmanto vai nu pētniecības, vai kvalitātes nodrošināšanas nolūkos, ir efektīvi pseidonimizēti vai anonimizēti, kā tas tiek pieņemts WADA publiskotajā dokumentā, kurā apkopotas galvenās Kodeksā veiktās izmaiņas²³. Gluži pretēji, saskaņā ar Starptautisko laboratoriju standartu (turpmāk "SLS") tiešie identifikatori no paraugiem un analītiskajiem datiem ir jāizņem vai neatgriezeniski jāmaina tikai pirms to turpmākas izmantošanas minētajiem nolūkiem. Vienlaikus arī nav skaidrs, vai tas pats attiecas uz antidopinga kontroles informāciju, jo SLS tā vispār nav minēta²⁴. **EDAK iesaka pārskatīt Kodeksa 6.3. iedaļu, nosakot, ka paraugu, analītisko vai citu personas datu (tostarp veselības datu vai citu ar antidopinga kontroli saistītu datu kategoriju) atkalizmantošanai pētniecības nolūkos (vai citos saderīgos nolūkos) ir jāpiemēro atbilstošas garantijas attiecīgo personu tiesībām un brīvībām, lai jo īpaši nodrošinātu datu minimizēšanas principa ievērošanu. Turklāt EDAK mudina precizēt, ka minētajiem pasākumiem būtu jāietver pseidonimizācija vai anonimizācija ar noteikumu, ka minētos nolūkus var sasniegt šādā veidā**²⁵.
24. Turklāt EDAK atzinīgi vērtē 19.4. un 19.6. iedaļas ieviešanu Kodeksā, kas attiecīgi nosaka atbilstību ētikas standartiem un praksei un nepieļauj personas datu turpmāku izmantošanu pret personu, kas paraugu sniegusi.
25. Starptautiskā informācijas vākšanas un izmeklēšanas standarta (turpmāk "SIVIS") 4.3.2. iedaļā ir minēts, ka (V)ADO savu antidopinga darbību veidošanā un vadīšanā izmanto neapstrādātu informāciju un/vai antidopinga izlūkdatus. EDAK uzskata, ka neapstrādātas informācijas un antidopinga izlūkdatu definīcijas ir pārāk plašas. Ņemot vērā jebkuras izmeklēšanas un pārbaužu par dopinga lietošanu ļoti sensitīvo raksturu, EDAK uzskata, ka jebkāda personas datu apstrāde nolūkos, uz kuriem attiecas SIVIS, varētu radīt augstu risku attiecīgajām personām. **Tāpēc EDAK iesaka grozīt SIVIS, lai skaidri ierobežotu darbības jomu un informāciju, ko var izmantot apstrādes darbībās izmeklēšanas un informācijas vākšanas nolūkos.**
26. Papildus iepriekš minētajam EDAK iesaka skaidri precizēt izmeklēšanas datu apstrādes nolūkus. SIVIS 5.2. iedaļā tādi formulējumi kā "ietver, bet neaprobežojas ar" atstāj plašas iespējas izmantot citus, neprecizētus personas datu apstrādes nolūkus. Jebkāda turpmāka personas datu apstrāde citos nolūkos būtu atļaujama tikai tad, ja ir izpildīti nosacījumi attiecībā uz nolūku saderību, kā noteikts VDAR 6. panta 4. punktā, un saskaņā ar spēkā esošu juridisko pamatu²⁶. **Attiecīgi EDAK iesaka grozīt SIVIS un saskaņot to ar SDAS 6.2. iedaļu. Līdzīgs novērojums attiecas uz SIVIS 5.3.5. iedaļu, kurā mudinājums (V)ADO "izmantot visus pieejamos izmeklēšanas resursus un pilnvaras" attiecas uz personas**

²³ Turpat.

²⁴ Sk. SLS 5.3.8.2. iedaļu.

²⁵ Sk. VDAR 6. panta 4. punkta e) apakšpunktu un 89. pantu.

²⁶ VDAR 50. apsvērums.

datiem. EDAK uzskata, ka tas būtu jāpiemēro tikai tiktāl, ciktāl apstrāde ir nepieciešama, un tikai SIVIS paredzētajiem nolūkiem.

5. Papildu aizsardzības pasākumu pieprasīšana, kopīgojot personas datus ar trešām personām

27. SDAS 9.1. un 9.2. iedaļā ir noteiktas konkrētas prasības attiecībā uz (V)ADO veiktu personas datu kopīgošanu ar citām "personām", kuras saskaņā ar standartu ir definētas kā fiziskas personas, organizācijas vai citas struktūras. EDAK uzskata šo definīciju par pārāk plašu un iesaka to precizēt. **EDAK arī iesaka šajās iedaļās precizēt, kādos apstākļos, kādos konkrētos nolūkos un ar kādiem nosacījumiem ir atļauta personas datu kopīgošana ar citām "personām".**

28. **Turklāt, lai stiprinātu personas datu aizsardzības līmeni, EDAK iesaka SDAS paredzēt prasību veikt papildu pasākumus attiecībā uz šādu datu kopīgošanu, lai nodrošinātu, ka:**

- **saņēmēji neapstrādā personas datus ārpus konkrētiem, skaidriem un legītimiem antidopinga nolūkiem, uz kuru pamata tie ir kopīgoti, un tas ir jānorāda Kodeksā. Šajā sakarā EDAK iesaka precizēt jēdzienu "obligāts tiesisks process", kas minēts SDAS 9.1.c iedaļā, kā iespējamu apstākli, kas ļauj veikt šādu kopīgošanu;**
- **(V)ADO kopīgo tikai tādas personas datus, kas ir adekvāti, atbilstīgi un ietver tikai to, kas ir nepieciešams nolūkiem, kuriem šādi dati ir jākopīgo;**
- **saņēmēji personas datus glabā ne ilgāk, kā tas ir nepieciešams nolūkiem, kuriem tie tiek kopīgoti, un tie tiek dzēsti vai padarīti anonīmi (tā, lai datu subjekts nav vai vairs nav identificējams) tad, kad šie dati vairs nav nepieciešami;**
- **saņēmēji, ar kuriem personas dati tiek kopīgoti, ir ieviesuši atbilstīgus drošības pasākumus, kas nodrošina saņemto personas datu integritāti un konfidencialitāti.**

29. SDAS 9.3. iedaļā ir ietvertas prasības nodrošināt, ka personas dati tiek nodoti tikai atbildīgā veidā trešo personu aģentiem, cita starpā arī tehnisku un organizatorisku drošības pasākumu īstenošanai. **EDAK iesaka šajā iedaļā iekļaut papildu prasību, kas paredz, ka gadījumos, kad datu apstrādes darbības veic trešo personu aģenti, kas darbojas kā datu apstrādātāji (V)ADO vārdā, to pamatā jābūt līgumam vai tiesību aktam atbilstoši VDAR 28. pantam. Saskaņā ar šā līguma vai tiesību akta noteikumiem trešo personu aģentiem ir jārīkojas saskaņā ar (V)ADO dokumentētiem norādījumiem²⁷ un jāsniedz tām palīdzība, lai tās varētu nodrošināt atbilstību SDAS un VDAR, tostarp, bet ne tikai, garantēt personas datu drošību, atbildēt uz pieprasījumiem par datu subjekta tiesību īstenošanu, kā arī īstenot pienākumus saistībā ar personas datu aizsardzības pārkāpumiem.**

²⁷ Lūdzam ņemt vērā, ka atsauce uz "līgumpārbaudēm, kas attiecīgā gadījumā var ietvert" SDAS 9.3.b iedaļas komentāros neatbilst VDAR.

30. Ja šīs apstrādes darbības, ko veic trešo personu aģenti, ietver personas datu starptautisku nosūtīšanu, būtu jāievieš VDAR V nodaļā paredzētajiem aizsardzības pasākumiem līdzvērtīgi aizsardzības pasākumi²⁸.
31. Attiecībā uz nosūtīšanu no EEZ bāzētām (V)ADO uz ADAMS datubāzi Eiropas Komisija 2024. gada janvārī atjaunoja Kanādas aizsardzības līmeņa pietiekamības statusu saskaņā ar VDAR, apstiprinot, ka Personiskās informācijas aizsardzības un elektronisko dokumentu likuma (*Personal Information Protection and Electronic Documents Act – PIPEDA*) nodrošinātais aizsardzības līmenis ir pietiekams. Tādēļ EDAK uzskata, ka nosūtīšana, kas notiek uz šā pamata, joprojām ir atbilstoša. Tomēr, ja nosūtīšanu (V)ADO veiktu tiešā veidā savā starpā un uz to neattiektos lēmums par Kanādas aizsardzības līmeņa pietiekamību, minētās nosūtīšanas kategorijas būtu jāapraksta Kodeksā, un eksportētājam (V)ADO būtu jānodrošina VDAR V nodaļas un piemērojamo EDAK norādījumu²⁹ ievērošana.
32. Attiecībā uz antidopinga izlūkdatu kopīgošanu saskaņā ar SIVIS 4.2. iedaļu šādam pienākumam kopīgot personas datus vajadzētu būt balstītam uz atbilstošu juridisko pamatu saskaņā ar VDAR 6. pantu. Ja šāda darbība ietver personas datu starptautisku nosūtīšanu, EDAK iesaka nodrošināt VDAR V nodaļā izklāstīto VDAR noteikumu ievērošanu, lai nodrošinātu, ka netiek apdraudēts ar to garantētais fizisko personu aizsardzības līmenis³⁰. **Nemot vērā standartu darbības jomu un organizētās sporta darbībās iesaistīto starptautisko elementu, EDAK ļoti iesaka SIVIS paredzēt konkrētus un skaidri definētus noteikumus par izmeklēšanu un pārbaudi, tostarp attiecībā uz personas datu kopīgošanu un starptautisku nosūtīšanu.**

6. Antidopinga noteikumu pārkāpumu publiskošana

33. Attiecībā uz antidopinga noteikumu pārkāpumu obligātu publiskošanu EDAK, pirmkārt, atzinīgi vērtē ierosinātos grozījumus Kodeksa 14.3.2. iedaļā, kuros precizēts, ka obligātā publiskošana attiecas tikai uz galīgajiem lēmumiem (attiecībā uz antidopinga noteikumu pārkāpumiem, ko izdarījuši profesionāli sportisti vai citas personas)³¹. Attiecībā uz izņēmumiem no Kodeksa 14.3.4. iedaļā paredzētā vispārējā principa, kas paredz sportista vai citas attiecīgās personas piekrišanu publicēt – pēc uzklaušanās vai pārsūdzības – konstatējumus, kas apliecina, ka viņi nav izdarījuši antidopinga noteikumu pārkāpumu vai ka viņi nav pieļāvuši kļūdas vai nolaidību, EDAK atkārtoti uzsver, ka piekrišanai apstrādāt personas datus ir jāatbilst VDAR prasībām, jo īpaši tam, ka tā ir sniegta brīvi.

²⁸ Šajā sakarā sk., piemēram, VDAR paredzētās līguma standartklauzulas, ko Eiropas Komisija izdevusi attiecībā uz datu nosūtīšanu no pārziniem vai apstrādātājiem ES/EEZ pārziniem vai apstrādātājiem, kas veic uzņēmējdarbību ārpus ES/EEZ (Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2021/914 (2021. gada 4. jūnijs) par līguma standartklauzulām personas datu nosūtīšanai uz trešām valstīm saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679).

²⁹ Sk. EDAK 2021. gada 18. jūnija lēmumus 01/2020 par pasākumiem, kas papildina nosūtīšanas rīkus nolūkā nodrošināt atbilstību ES personas datu aizsardzības līmenim; sk. arī Tiesas 2020. gada 16. jūlija spriedumu *Facebook Ireland* un *Schrems*, C-311/18, ECLI:EU:C:2020:559 (*Schrems II*).

³⁰ VDAR V nodaļas 44.–50. pants.

³¹ Šajā kontekstā EST tiek izskatīts lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – *Nada Austria* u. c., lieta C-474/24.

34. Turklāt attiecībā uz jaunieviesto noteikumu, kas paredz, ka (V)ADO var rīkoties bez sportista vai citas personas piekrišanas, ja tās identitāte jau ir publiski zināma vai ja sankcijas jau ir piemērotas, EDAK apšaubā, vai šajā izņēmumā ir pienācīgi ņemts vērā, ka publicēšana var būt sportista vai citas attiecīgās personas interesēs.
35. EDAK atzinīgi vērtē Kodeksa 14.3.7. iedaļu, kurā noteikts, ka obligāta publiskošana netiek paredzēta, ja sportists vai cita persona, par kuru konstatēts, ka tā ir izdarījusi antidopinga noteikumu pārkāpumu, ir nepilngadīga, aizsargāta persona vai amatiersportists, un ka jebkāda diskrecionāra publiskošana ir samērīga ar faktiem un apstākļiem lietā, kurā šīs personas ir iesaistītas.
36. Tomēr, lai nodrošinātu, ka tiek panākts pareizais līdzsvars starp iemesliem, kas pamato zināmu pārredzamības līmeni attiecībā uz antidopinga noteikumu pārkāpumiem, un nepieciešamību aizsargāt attiecīgās personas pamattiesības un intereses, EDAK iesaka precizēt, ka šajā sakarā vērā ņemamie elementi cita starpā ir antidopinga noteikuma pārkāpuma smagums, pārkāpumu skaits, tas, vai lietai jau ir pievērsta mediju uzmanība, attiecīgā datu subjekta konkrētā situācija un tas, vai sods ietekmē sacensību rezultātus un sportistu rangs. Pārējos diskrecionāras publiskošanas gadījumos, ko reglamentē Kodeksa 14.3.1. iedaļa, (V)ADO lēmumu pamatā būtu jābūt tādiem pašiem kritērijiem.

7. Konkrētu glabāšanas periodu noteikšana, kas nepārsniedz to, kas nepieciešams katram nolūkam

37. EDAK atzinīgi vērtē to, ka SDAS ir noteikti (V)ADO datu glabāšanas maksimālie periodi. Saskaņā ar VDAR 5. panta 1. punkta e) apakšpunktā noteikto glabāšanas ierobežojuma principu datu glabāšanai ir jābūt cieši saistītai ar apstrādes konkrēto(-ajiem) un leģitīmo(-ajiem) nolūku(-iem). Tomēr SDAS A pielikumā nav skaidri sasaistīts katrai datu kopai noteiktais glabāšanas periods ar konkrētu, skaidru un leģitīmu apstrādes nolūku. Tāpēc EDAK iesaka A pielikumā uzskaitītajos moduļos norādīt atbilstošo(-s) konkrēto(-s), skaidro(-s) un leģitīmo(-s) apstrādes nolūku(-s) katrai datu kopai.
38. Pretēji SDAS 11.2. iedaļas formulējumam (V)ADO vienmēr būtu jānosaka glabāšanas periods personas datu apstrādei atbilstoši VDAR 5. panta 1. punkta e) apakšpunktam. **Tāpēc EDAK iesaka šajā iedaļā svītrot formulējumu “ja iespējams”.**
39. EDAK atzinīgi vērtē to, ka SDAS 11.3. iedaļā ir paredzēta personas datu dzēšana, iznīcināšana vai anonimizācija, tiklīdz tie vairs nav vajadzīgi. Tā kā attiecīgie dati antidopinga jomā lielākoties ir sensitīvi, riska mazināšanas pasākumiem ir jānodrošina personas pamattiesību un brīvību ievērošana. Paskaidrojot SDAS 11.3. iedaļas trešā teikuma formulējumu, ir nepieciešams spēcīgāks pamatojums tādu sensitīvu datu glabāšanai, kuriem SDAS A pielikumā nav noteikts glabāšanas periods³², taču tas nav minēts pašā iedaļā. **EDAK iesaka skaidri noteikt noteikumus, juridisko pamatu un riska mazināšanas pasākumus attiecībā uz sensitīvu datu glabāšanu, ja SDAS A pielikumā nav noteikts glabāšanas laiks.**

³² Sk. SDAS 11.2. iedaļu.

40. EDAK ņem vērā, ka SDAS 11.5. un 11.6. iedaļā ir atļauta datu glabāšana pēc noteiktajiem glabāšanas periodiem. Izņēmuma apstākļi SDAS 11.5.c iedaļā attiecas uz “neizskatītiem vai pamatoti paredzamiem antidopinga noteikumu pārkāpumiem, izmeklēšanu vai citu tiesvedību”. EDAK norāda, ka termins, kas attiecas uz antidopinga noteikumu pārkāpumu pamatotu paredzēšanu, ir neskaidrs, un iesaka to precizēt. Šie izņēmuma gadījumi SDAS 11.5.a iedaļā ietver piemērojamos tiesību aktus, kas pieļauj ilgāku uzglabāšanu nekā noteikts SDAS A pielikumā. Ņemot vērā to, ka Kodeksam vajadzētu būt kopējam minimālajam standartam personas datu apstrādei antidopinga nolūkos, nebūtu jāpiemēro citi tiesību akti, kas paredz ilgāku datu glabāšanu.
41. Saskaņā ar SDAS A pielikumu noteiktie glabāšanas periodi neliedz (V)ADO glabāt ierakstus “bez personas datiem” ilgāku laika posmu. **EDAK iesaka skaidri norādīt, ka šis apgalvojums attiecas uz anonimizētiem datiem.** Atsaucoties uz III svarīgo piezīmi, EDAK iesaka – lai datu kvalitātes nodrošināšanai izņemtu nepilnīgus datus nolūkā panākt atbilstību datu precizitātes un integritātes principiem saskaņā ar VDAR 5. panta 1. punkta d) un f) apakšpunktu, formulējums “vajadzētu veikt” (*should*) jāaizstāj ar formulējumu “jāveic” (*must*).
42. Kopumā EDAK uzskata, ka 10 gadu glabāšanas periods ir ļoti ilgs, ņemot vērā to, ka personas dati var ietvert ģeolokācijas un pat nepilngadīgo datus. EDAK iesaka sniegt papildu pamatojumu kopējam maksimālajam 10 gadu glabāšanas periodam, kas pienācīgi līdzsvaro datu subjektu intereses ar (V)ADO interesēm.
43. Dati 2. modulī ietver regulāro aktivitāšu veikšanas vietu un naktsmītņu adreses, kā arī sportistu kontaktinformāciju. Tā kā to var kvalificēt kā profilēšanu, glabāšanas periodam vajadzētu būt daudz īsākam par 10 gadiem. Šādu datu glabāšana būtu jāattiecina tikai uz gadījumiem, kad atrašanās vietas datus iekļautie personas dati vairs nav būtiski. Turklāt Starptautiskā testēšanas standarta 4.10.13.1. iedaļā vairs nav noteikts, ka sportistiem ir jāsniedz informācija par “regulārām aktivitātēm”, bet gan tikai jānorāda treniņu norises vietas un attiecīgie grafiki. EDAK atzinīgi vērtē šo grozījumu, bet iesaka ieviest izmaiņas SDAS A pielikumā.
44. 3. modulī attiecībā uz terapeitiskas lietošanas datiem ir iekļauti veselības dati. Lai gan 12 mēnešu glabāšanas periods pēc termiņa beigām attiecībā uz papildu medicīniskajiem datiem šķiet pamatots, terapeitiskās lietošanas izņēmumu sertifikāti un atteikuma veidlapas tiek glabātas 10 gadus, jo tās “var būt svarīgas atkārtotai testēšanai vai citām izmeklēšanām”. Jo īpaši attiecībā uz atteikuma veidlapām EDAK ierosina WADA pārskatīt glabāšanas periodu saskaņā ar noteikto nolūku un ierobežot to līdz tam, kas ir absolūti nepieciešams.
45. SDAS A pielikuma 7. modulī izmeklēšanas datiem ir noteikts 10 gadu glabāšanas periods pēc izmeklēšanas noslēgšanas. EDAK apšaubā, vai prasība šos datus glabāt 10 gadus ir samērīga, jo īpaši ņemot vērā to, ka ne katrā izmeklēšanā tiek konstatēts antidopinga noteikumu pārkāpums. Šādos apstākļos 10 gadu standarta glabāšanas termiņš, visticamāk, būtu nesamērīgs.

46. Saskaņā ar SDAS A pielikuma 8. moduli dati par kursiem un izglītības iegūšanas datumiem tiek glabāti "līdz visu pārējo saistīto ierakstu dzēšanai" vai personas aktīvās darbības beigām. Šī glabāšanas perioda definīcija ir pārāk neskaidra, un tā būtu jāprecizē. Tas nepieciešams arī, lai nodrošinātu, ka datu apstrādes grafiks attiecīgajām personām ir saprotams.
47. Ņemot vērā iepriekš minēto, EDAK iesaka pārskatīt glabāšanas periodus, jo īpaši ņemot vērā nepieciešamību pēc katra datu elementa attiecībā uz nolūku, kas pamato katru apstrādes darbību.

8. Turpmāku norādījumu sniegšana, lai uzlabotu integrētas datu aizsardzības principa īstenošanu organizācijās

48. EDAK atzinīgi vērtē integrētas privātuma aizsardzības koncepcijas izmantošanu SDAS un to, ka tajā kā piemēri skaidri minēti papildu drošības kontroles un datu minimizēšanas pasākumi. Tomēr SDAS 5.1. iedaļā uzskaitītie elementi pilnībā neaptver VDAR 25. panta 1. punkta prasības. VDAR paredzētais integrētas privātuma aizsardzības jēdziens paredz, ka (V)ADO, kas darbojas kā pārziņi, savu sistēmu un procesu izstrādē ir jāiekļauj datu aizsardzības pasākumi. EDAK norāda, ka SDAS nav iekļautas prasības šīs koncepcijas īstenošanai. **Tāpēc EDAK iesaka SDAS iekļaut īpašas prasības (V)ADO īstenot tehniskus un organizatoriskus pasākumus integrētas privātuma aizsardzības koncepcijas īstenošanai. Šo ieteikumu varētu attiecināt arī uz datu apstrādes darbībām, kas izklāstītas citos standartos, piemēram, SRPS aprakstīto laboratorijas rezultātu kopīgošanu, izmantojot ADAMS.**

9. Īpašu kategoriju personas datu apstrāde

49. EDAK norāda, ka Kodeksā un SDAS paredzētā personas datu apstrāde ietver tā saukto "sensitīvu personas datu" būtisku apstrādi. EDAK norāda, ka sensitīvu personas datu definīcija SDAS ir zināmā mērā līdzīga VDAR 9. pantā dotajai īpašu kategoriju personas datu definīcijai. EDAK iesaka grozīt sensitīvu personas datu definīciju, lai tā atbilstu VDAR 9. pantam. EDAK arī atkārtoti uzsver, ka personas datu apstrāde saistībā ar sodāmību un noziedzīgiem nodarījumiem būtu jāveic tikai saskaņā ar stingriem nosacījumiem, piemēram, kā tas paredzēts VDAR 10. pantā.
50. EDAK atzinīgi vērtē SDAS 5.3. iedaļā noteikto prasību, ka sensitīvi personas dati ir jāapstrādā, ievērojot piemērojamajos privātuma un datu aizsardzības tiesību aktos noteiktus konkrētus aizsardzības pasākumus vai kārtību. Šajā sakarā EDAK norāda, ka īpašu kategoriju personas datu apstrāde saskaņā ar VDAR parasti ir aizliegta, ja vien nav piemērojama kāda no VDAR 9. panta 2. punktā minētajām atkāpēm³³.
51. Tomēr EDAK norāda, ka SDAS 5.3. iedaļas formulējums ir diezgan vispārīgs, norādot, ka sensitīvi dati ir jāapstrādā saskaņā ar "jebkādiem īpašiem aizsardzības pasākumiem vai kārtību" SDAS un piemērojamajos privātuma un datu aizsardzības tiesību aktos, neprecizējot, kādi konkrēti aizsardzības pasākumi ir jānodrošina. Minētie papildu

³³ Sk. 4. iedaļu iepriekš.

ierobežojumi nav sīki izklāstīti SDAS, un, piemēram, 10.3. vai 11.3. iedaļā, šķiet, nav noteikti papildu aizsardzības pasākumi, lai nodrošinātu šādu datu drošību un ierobežotu to glabāšanu.

SDAS 7.3. iedaļā ir noteikts, ka, apstrādājot sensitīvus personas datus, pamatojoties uz piekrišanu, ir jāsaņem attiecīgās personas nepārprotama piekrišana. Ņemot vērā, ka nepārprotama piekrišana šajā kontekstā atbilst VDAR 9. panta 2. punkta a) apakšpunktam, EDAK atkārtoti pauž bažas par to, ka piekrišana var nebūt piemērots juridiskais pamats personas datu (tostarp īpašu kategoriju personas datu) apstrādei saskaņā ar Kodeksu un SDAS³⁴.

52. Tāpēc EDAK iesaka grozīt SDAS, atsaucoties uz paredzētās datu apstrādes sensitīvo raksturu, un precizēt, kāda veida garantijas var veicināt īpašu kategoriju personas datu aizsardzību atbilstoši VDAR 9. panta 2. punktam, 25. panta 1. punktam un 32. pantam.

10. Tās personas, kas iecelta par atbildīgo par visu piemērojamo privātuma un datu aizsardzības tiesību aktu ievērošanu, lomas precizēšana

53. EDAK atzīmē SDAS 4.4. iedaļā noteikto prasību, ka “antidopinga organizācijas iecel personu, kas ir atbildīga par atbilstību šim starptautiskajam standartam un visiem piemērojamajiem privātuma un datu aizsardzības tiesību aktiem. Tās nodrošina, ka šo iecelto personu kontaktinformācija ir viegli pieejama fiziskām personām atbilstoši 8. pantam.”

54. Lai gan EDAK atzinīgi vērtē to, ka ir iekļauta prasība (V)ADO iecelt personu, kas ir atbildīga par datu aizsardzības atbilstību, nav skaidrs, cik lielā mērā SDAS 4.4. iedaļā paredzētās personas loma atbilst datu aizsardzības speciālista (DAS) lomai saskaņā ar VDAR 38.–39. pantu.

55. SDAS 4.4. iedaļā ir noteikts, ka ieceltā persona ir “atbildīga par [...] visu piemērojamo privātuma un datu aizsardzības tiesību aktu ievērošanu”. Tomēr saskaņā ar VDAR 5. panta 2. punktā minēto pārskatatbildības principu pārzinis (šajā gadījumā pati (V)ADO) ir atbildīgs par atbilstību un spēj to pierādīt. DAS, kas iecelti saskaņā ar VDAR, vajadzētu spēt pildīt savus pienākumus un uzdevumus neatkarīgi un bez pārziņa norādījumiem attiecībā uz minēto uzdevumu izpildi. Šajā sakarā DAS nevar saukt pie atbildības par atbilstību VDAR tādā pašā veidā kā pārziņus – saskaņā ar SDAS 4.4. iedaļā iecelto personu. Visbeidzot, EDAK norāda, ka 4.4. iedaļā nav skaidri noteikts, kam ieceltā persona atskaitās.

56. EDAK norāda un atzinīgi vērtē to, ka SDAS 4.4. iedaļā noteiktā prasība personām darīt pieejamu ieceltās personas kontaktinformāciju atbilst VDAR 37. panta 7. punkta prasībai attiecībā uz DAS kontaktinformācijas publicēšanu.

³⁴ Sk. 3. iedaļu iepriekš.

57. Neatkarīgi no SDAS 4.4. iedaļas (V)ADO, uz kuriem attiecas VDAR, ir jāapzinās to pienākums noteikt, vai DAS iecelšana ir obligāta saskaņā ar VDAR 38. panta 1. punktā noteiktajiem kritērijiem. Lai arī minētajā punktā paredzēts, ka DAS tiek iecelts konkrētos apstākļos tās darbības jomas ietvaros, (V)ADO, uz kuriem neattiecas VDAR, var vēlēt iecelt līdzvērtīgu personu, lai nodrošinātu piemērojamo datu aizsardzības tiesību aktu, noteikumu un SDAS prasību ievērošanu. Šai atbildīgajai personai/komandai vajadzētu būt pietiekamām pilnvarām, resursiem un ekspertu zināšanām, lai efektīvi pārraudzītu privātuma praksi, pārvaldītu datu aizsardzības riskus un darbotos kā primārais kontaktpunkts ar privātumu saistītos jautājumos. To pienākumi ietver atbilstības uzraudzību, privātuma programmu pārvaldību, novērtējumu veikšanu un attiecīgā gadījumā koordināciju ar attiecīgajām ieinteresētajām personām un uzraudzības iestādēm.
58. **Tāpēc EDAK iesaka precizēt, vai saskaņā ar SDAS 4.4. iedaļu ieceltās personas loma ir iecerēta kā līdzvērtīga DAS lomai saskaņā ar VDAR, un, ja tā ir – saskaņot šīs lomas attiecībā uz šīs personas iecelšanu, amatu un uzdevumiem. EDAK uzskata, ka bez šāda precizējuma 4.4. iedaļa var radīt risku, ka (V)ADO, uz kurām attiecas VDAR, nepildīs savus pienākumus kā datu pārzini saskaņā ar VDAR 37.–39. pantu.**

11. Datu subjektu tiesību efektivitātes nodrošināšana

59. EDAK atzinīgi vērtē SDAS 8. iedaļas noteikumus par informācijas sniegšanu fiziskām personām. EDAK iesaka, ka sniedzamās informācijas tvērumā būtu konkrēti jāiekļauj atsauce uz neapstrādātas informācijas un antidopinga izlūkdatu vākšanu, kā noteikts SIVIS.
60. EDAK atzinīgi vērtē SDAS 12. iedaļas noteikumus, saskaņā ar kuriem personām ir tiesības no (V)ADO saņemt piekļuvi saviem personas datiem un informācijai par to, kā tie tiek apstrādāti, un atbilstību prasībām, kuras (V)ADO ir jāievēro, lai varētu īstenot šādas datu aizsardzības tiesības. Tomēr EDAK arī norāda, ka SDAS 12.1.c, 12.2., 12.3. un 12.4. iedaļā noteiktās pamatprasības neatbilst datu subjekta tiesībām saskaņā ar VDAR.
61. Konkrētāk, SDAS 12.1.c iedaļā ir paredzēts izņēmums attiecībā uz tiesībām saņemt personas datu kopiju, ja tas “klaji ir pretrunā antidopinga sistēmas integritātei vai antidopinga organizācijas spējai plānot vai veikt iepriekšējas neizziņotas pārbaudes vai izmeklēt un konstatēt antidopinga noteikumu pārkāpumus vai citas juridiskas prasības”. Kā uzsvērts iepriekšējā sarakstē³⁵, EDAK uzskata, ka atkāpe ir formulēta īpaši neskaidri un attiecīgi šķiet, ka tā neatbilst VDAR.
62. Turklāt SDAS 12.2. iedaļā ir noteikts, ka (V)ADO ir jāatbild uz datu subjekta piekļuves pieprasījumu, izņemot gadījumus, kad tas rada nesamērīgu slogu (V)ADO. Saskaņā ar 12.3. iedaļu ir noteikts, ka tad, ja (V)ADO atsaka personai piekļuvi tās personas datiem, persona ir jāinformē par pieprasījuma noraidīšanas iemesliem “cik drīz vien iespējams”. EDAK norāda uz līdzīgu pieeju kā SDAS 12.4. iedaļā, saskaņā ar kuru personas datus nevar

³⁵ EDAK priekšsēdētājas 2019. gada 9. oktobra vēstule ES Padomes prezidentūrai (atsauce: OUT2019–0035), 8. lpp.

labot un grozīt, ja izrādās, ka tas nav iespējams vai rada nesamērīgas pūles. Ņemot vērā iepriekš minēto, tā kā privātpersonu un (V)ADO intereses šķietami nav pienācīgi līdzsvarotas, EDAK apšaubā, vai SDAS efektīvi garantē fizisku personu tiesības attiecībā uz viņu personas datiem.

63. Šajā sakarā EDAK atkārtoti uzsver, ka jebkādi datu aizsardzības tiesību ierobežojumi ir pieļaujami tikai tad, ja tie atbilst VDAR 23. panta nosacījumiem, kas ļauj dalībvalstīm pieņemt leģislatīvus pasākumus, kuru mērķis ir ierobežot šādu tiesību darbības jomu, ciktāl šis ierobežojums atbilst personu pamattiesību un brīvību būtībai un ir nepieciešams un samērīgs demokrātiskā sabiedrībā.
64. **Tāpēc EDAK iesaka pārskatīt SDAS 12. iedaļu, lai atspoguļotu VDAR 12.–15. panta prasības un visas attiecīgās EDAK pamatnostādnes, kā arī VDAR 23. pantā izklāstītos nosacījumus attiecībā uz jebkādiem iespējamiem datu subjektu tiesību ierobežojumiem.**
65. **Visbeidzot, EDAK atkārtoti norāda, ka Kodeksā būtu jāietver tiesības uz tiesisko aizsardzību un tiesības uz kompensāciju par kaitējumu, kas privātpersonām nodarīts ar SDAS nesaderīgas apstrādes darbības rezultātā³⁶.**

Eiropas Datu aizsardzības kolēģija

priekšsēdētāja

(Anu Talus)

³⁶ Turpat.